

Verkiezingsprogramma
ChristenUnie Wierden-Enter 2010-2014

AAN DE KIEZER	2
OP DE RIEGE: WOER VIEJ VUUR GOAT	3
1. ZORG VAN JONG TOT EN MET OUD	6
Opvoedingsondersteuning	
Jeugdzorg en hulpverlening	
Verslavingsproblemen	
Sociale samenhang in wijken en kernen	
Zorg is betrokkenheid met elkaar	
Seniorenbeleid	
Onderwijs	
Wierden Millenniumgemeente	
Sport	
2. DUURZAME LEEFOMGEVING	10
Ruimtelijke ontwikkeling	
Natuur en milieu: duurzaamheid gaat boven groei	
Natura 2000	
Cultuur	
Recreatie	
3. WONEN EN WERKEN IN DE GEMEENTE	14
Wonen	
Werken	
Verkeersbeleid	
4. EFFECTIEF EN EFFICIENT BESTUUR	17
Een gemeente die dicht bij de burger staat	
Transparant en open bestuur	
Samenwerking	
Veiligheid en openbare orde	
Stabiel begrotingsbeleid in crisistijd	
ONZE SPEERPUNTEN OP EEN RIJ	21

Aan de kiezer

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie. Wij zijn een politieke partij die zijn politieke uitgangspunten baseert op de Bijbel. Dat is voor ons het gezaghebbende Woord van God.

Voor mij zijn dagelijks gebed en studie van de Heilige Schrift van fundamenteel belang, hierdoor worden principes weer helder en het geeft mij kracht om mij dienstbaar op te stellen. De ChristenUnie is een vereniging van Christenen (uit tal van kerken) die vanuit een persoonlijke relatie met God, zich in willen zetten voor de maatschappij. Niet de uiterlijke religie, maar enthousiasme en betrokkenheid zijn onze drijfveren. Wij werken graag samen aan uw geluk!

Op 3 maart 2010 mag u als inwoner van de gemeente Wierden bepalen wie de komende periode namens u in de gemeenteraad zal zitten. U bepaalt als kiezer de richting van het beleid de komende jaren. Na de verkiezingen gaan de gekozen politici van de verschillende partijen, onder leiding van de grootste partij of een informateur, met elkaar onderhandelen over wie met elkaar een coalitie gaan vormen en dus wethouders gaan leveren. Het college van burgemeester en wethouders gaat de gemeente besturen. De gemeenteraad bepaalt vooraf de kaders van het beleid en controleert achteraf of het college zich aan de afspraken houdt. De ChristenUnie is bereid om na de verkiezingen verantwoordelijkheid te dragen in het college van burgemeester en wethouders.

In dit programma doen wij uit de doeken wat onze plannen en ideeën zijn voor de komende raadsperiode. We geven onze visie op diverse onderwerpen die u als inwoner aangaan. We vinden dat achter alles wat de gemeente doet een goede visie moet zitten. Over alles wat we doen moeten we goed nadenken. Maar natuurlijk blijft het niet bij nadenken, het is belangrijk dat we onze visie ook omzetten in daden. Daarom vertalen we onze visie in dit verkiezingsprogramma ook steeds in concrete actiepunten. Al onze plannen funderen wij op dat wat God ons in de Bijbel zegt over overheid en samenleving.

Riet Eshuis, lijsttrekker ChristenUnie Wierden-Enter

OP DE RIEGE: WOE VIEJ VUUR GOAT

Ons verkiezingsprogramma steet vol plannen en bedeanksels. De kommende tied wille vieleu en antal zaken benoadrukken. Vanoet het verkiezingsprogramma hebbe viej een veertal speerpeunten bedach met doarbiej een antal actiepeunten dee vuur oons de kommende tied vuuran stoat. Hier neume viej disse veer spearpeunten en wazze viej doar in de praktijk met vuur hebt:

Zorg vuur joonk en oald

Viej wilt joonk en oald in oonze gemeente alle kaansen gewen. Zee mut in de gemeente Wierden-Eanter de ruimte kriegen um vuuroet te kommen. Ook mut de leu met mekaar tehope leaven. Dat keump dan hierop dale:

- Zorgen dat d'r een Centrum keump vuur de jonge leu en vuur gezinnen.
- Gezinnen biejestoan, hulpe biejet grootbrengen van de wichter, en goo road geven.
- In plaatse van 16 joar wordt het 18 joar as het geet oawer draank en "Biejtieds op 'n trad". Heanig an met 'n draank biejet verenigingen, aldereers in de sportkantine want doar mut ze het vuurbeeld gewen.
- Als het nit meugelijk is ne voorziening in kleane kernen vaste te hoolden mu-w noadeanken oaver spölse oplossingen um te vuurkommen dat benaamd de ooldere leu de klos zeent duurdatt voorzieningen verdaampt.
- Invoeren van vaste leggen van 'noabergroepen' koppelen aan het gewen van subsidie.
- Noaberschap op pries stellen.
- Nit bekniibelen op WMO en goô zorg.
- Verenigingen en kaarken betrekken biejet oetvoering van de Wet Maatschappelijk Ondersteuning.
- Invoering van 'rappen anpak' vuur woonweunsken van euldere leu en van leu dee hulpe neurig hebt
- Een plan bedeanken um (mantel)zorghuze meugelijk te maken.
- Boetenlaandse woarknemmers de weg wiezen in wazze viej gewoon zeent.
- Opsketen dat De Passie een thoeskommen krig in de buurte van station.

- Iej mut in de gaten hebben dat de boetenschoolse opvang en peuterspeelzalen christelijk zollen wean.
- Van Wierden ne Millenniumgemeente maken.

Duurzame leefomgeving

Viej wilt het behoold van het eigene van de plattelandskernen vuurop stellen. Wierden, Eanter, Hoge Hèxel en de buurtschoppen zeent het weard um beschermd te worden tegen verstedelijking. Tegelieke mu-w de leu zo dichte meugelijk bie 't waark loaten wonnen. Doarumme hebbe viej een antal plannen:

- Plattelandskarakter keump dale op laagbouw. Op zin heugsten 5 bouwlöage miln in Wierden, 3 doarboeten.
- Hotel 'Van der Valk' mut passen bie het laandschop doarumme hèn.
- Ofblieven van Zeanderink
- Binnenbebouwing vetpriezen, o.a. duur oale bedrijfsterreinen umme te zetten tot wonbuurten.
- Vaste hoolden an heugstens 2 LOG-bedriejve zoas 'n road heeft beslötten.
- Zorgen dat d'r gin grondstoffen verknoojd wordt en de leu achter de bokse zitten dat ze het spil vanniessen gebroekt.
- Energiebesparing bie gemeentelijke instellingen en openbare verlichting, mear de veailigheaid vuur de leu mut nit minder worden.
- D'r achterhèn zitten dat de leu duurzame energiesoorten toopast, net zo good vuur gemeentelijke steas as vuur nije woonbuurten.
- Netwaark van röstpeunten met oplaadmeugelijkheid voor fietsen dee stroom gebroekt.
- Het toerisme en de ontspanning bevorderen tehope met de gemeentes in de buurte
- Het opzetten van een netwaark vuur routes op 't peard, tehope met de noabergemeente en NP Sallandse Heuvelrug.
- Zorgen da-j op de Regge köant voaren tot an de Lee, oonder de vlagge van "Masterplan vuur 'n Zoomp". Het mut oetlopen op het feit da'j met 'n Zoomp bie de Waarf köant kommen. Doar heurt bruggen bie, dee wat heuger zeent, en dan kö-j ook geald stèkken in het toerisme met ne waandelroute met een veerpont oaver de Regge.

Wonen en waarken in de gemeente

De ChristenUnie geet oet van de leus "zat is zat" as het um oons bestoan dreejt. Iej koopt niks vuur löage gebouwen, en viej wilt nit gröajen vuur gek en onwies. Viej wilt aldereerst zorgen dat de leu van onze gemeente plezerig wont en waarket. Viej zit d'r achterhen dat de leu veailig köant fietsen, benaamd de oale leu en de wichter.

- Regelen dat d'r in Ypelo een gebouw keump woer a-j alle kaanten met op köant
- Geen weenkels lös op zöndag

- Glasvezelverbinding op alle industrieterreinen en ook voor alleman (thoeswaarken).
- Nit te volle auto's in de buurte van de weekels in Eanter en Wierden. In Wierden zo heanig an de auto's vot.
- Anleg noordelijke roondweg Wierden.
- Borden op duurgoande fietsroutes.

Doelmoatig en doeltrèffend bestuur

Alns wat de gemeente in hoes hef an spil en an personeel mut zo good meugelijk voor de börgers gebroekt worden En dan is 't ene belangrieker as 't aander Viej hebt zo het idee dat ook as 't economisch meender geet, dat d'r dan toch nog genog meugelijk is um vaste te hoolden an de noodzakelijke vuurzieningen. Hoe azze vieleu dat an wilt pakken:

- Tehope an de slag goan met de noabergemeentes Heldern, Riessen-Hoalten, Tweanteraand en Hof van Twente.
- De ChristenUnie hooldt zo lange meugelijk vaste aan de zelfstaandigheid van de egen gemeente, mear dech an Riessen-Hoalten en Heldern as voor de haand liggende noabers um tehope te goan, a-w doar nit oonderhèn köant.,
- Nit beknibbelen op de WMO en zorgkwaliteit.
- As het zeuniger mut, dat wille viej kwetsboare groepen oet de weend hoolden.
- Nog ees 'n moal noadeanken oawer het oetgewen van het geald van de gemeenskap
- Wavukke taken köant met meender too, of wat kö-w afschaffen? (onderzoek kerntaken).
- Stoat de egen biejdagen voor sport nog in verhouding tot wat de gemeenschap d'r alle joar in stek?
- Het subsidiebeleid vanniessen duurmètten.

Wee mear wil weten oawer oonze partije en oawer de standpeunten dee viej noar boeten brengt, kan het beste kieken op <http://wierden.christenunie.nl> of <http://christenuniewierden.hyves.nl>. Viej hopt da-j eraakt zeent duur oonze standpunten en da-j oons steunt duur op 3 maart 2010 te stemmen op de ChristenUnie! Goodgoan en doot heanig an!

1. Zorg van jong tot en met oud

Iedere burger van de gemeente Wierden wil zich graag thuis voelen in deze gemeente. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat onze gemeente ook echt een thuis is voor alle inwoners. Daarom moeten we met elkaar kijken naar dat wat ons bindt. Op die manier willen we invulling geven aan de Bijbelse opdracht van 'omzien naar elkaar'. Hierbij gaat de aandacht van de ChristenUnie vooral uit naar de kwetsbaren in onze samenleving.

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Aandacht voor de grote rol van het gezin is daarom heel erg belangrijk. Het vormt de basis van kinderen en jongeren en die basis moet gezond zijn. Dat geldt niet alleen voor het gezin zelf, maar ook voor het sociale netwerk daar omheen. De ChristenUnie wil zich inzetten voor het versterken van de kringen rond het gezin. Voor ons zijn relaties erg belangrijk, relaties waarin waarden en normen worden uitgewisseld. Bij al onze plannen biedt de Wet Maatschappelijke Ondersteuning mogelijkheden om te werken aan een bloeiende samenleving.

Opvoedingsondersteuning

Het opvoeden van kinderen is geen gemakkelijke taak. In de praktijk blijken steeds meer ouders hier moeite mee te hebben. Toch is de drempel om over opvoedproblemen te praten met anderen erg hoog. Het gevolg is dat sociaal-emotionele problemen van kinderen zich op school uiten. Daarom hebben we een aantal speerpunten om ouders te ondersteunen in de opvoeding van kinderen van 0-19 jaar. Bijvoorbeeld in de vorm van laagdrempelige gezinscoaching, opvoedondersteuning en -advies in het Centrum voor Jeugd en Gezin.

De opvoeding is allereerst een taak voor ouders zelf. Die verantwoordelijkheid mag niet op scholen worden afgeschoven. Wel moet er aandacht komen voor de voorlichting van leerkrachten in het signaleren van problemen bij kinderen en jongeren. Voorkomen van escalatie is beter dan scherven plakken.

- Realisatie van een Centrum voor jeugd- en gezin.
- Laagdrempelige gezinscoaching, opvoedondersteuning en -advies.

Jeugdzorg en hulpverlening

Het is belangrijk dat er goede afstemming is tussen de partijen die betrokken zijn bij de zorg voor kinderen en jongeren. De ChristenUnie wil daarom de jeugdzorg laagdrempelig en goed herkenbaar maken. Hierbij is het goed functioneren van het Centrum voor Jeugd en Gezin cruciaal. We vinden het belangrijk dat problemen binnen gezinnen en onder jongeren tijdig worden opgepakt.

De drempel om hulp te zoeken is in onze gemeente vaak nog te hoog en dat moet anders. Goede koppeling tussen scholen en de hulpverlening is van groot belang. Vaak komen problemen van jongeren op school aan het licht en dat biedt kansen om te komen tot oplossingen.

Verslavingsproblemen

We kunnen er niet omheen: ook in onze gemeente hebben we te maken met problemen op het gebied van verslaving aan alcohol en drugs. De ChristenUnie wil in de aanpak hiervan het voorbeeld van Jezus Christus volgen door op te komen voor de mensen die onder deze problemen gebukt gaan. Dat zijn natuurlijk allereerst de verslaafden zelf, maar ook de sociale kring om hen heen is er het slachtoffer van. In de samenleving zien we allerlei prachtige initiatieven opkomen om aandacht te vragen voor de problemen en er ook daadwerkelijk iets aan te doen. Tegelijk doet de gemeentelijke overheid in onze ogen nog te weinig om verslaving aan te pakken.

Allereerst moet er worden geïnvesteerd in goede voorlichting. Maak jongeren op tijd bewust van de gevaren van alcohol en drugs. We willen ook ouders hierin ondersteunen via het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook scholen spelen een belangrijke rol. De ChristenUnie wil ervoor zorgen dat zorgteams goed op elkaar zijn afgestemd, zodat er op tijd kan worden doorgeschakeld naar het Centrum voor Jeugd en Gezin.

We willen alcoholgebruik op feesten en partijen actief ontmoedigen. Ook wil de ChristenUnie de leeftijd waarop het kopen van alcohol is toegestaan verhogen naar 18 jaar. In dit kader willen we ook aandacht besteden aan een probleem dat vaak, maar niet altijd, samenhangt met verslaving. Veel jongeren hebben te maken met schulden. De ChristenUnie vindt dat de gemeente actief moet investeren in voorlichting om dat te voorkomen.

- Verhogen leeftijdsgrens voor alcohol van 16 naar 18 jaar en “Vroeg op stap”.
- Alcoholmatiging bij verenigingen, allereerst in sportkantine vanwege de voorbeeldfunctie.

Sociale samenhang in wijken en kernen

Onze insteek bij het investeren in de kleine kernen is dat vooral senioren en hulpbehoevenden in hun eigen omgeving de voorzieningen behouden die nodig zijn. Als het niet mogelijk is de voorziening in de buurt te houden, dan moeten we

investeren in de bereikbaarheid van voorzieningen elders voor iedereen. Kulturhusen en ontmoetingscentra moeten in stand worden gehouden.

Sociale samenhang is natuurlijk niet alleen belangrijk in de kernen Wierden en Enter. Ook in de buurtschappen moet daarvoor veel aandacht zijn. De rol van Plaatselijk Belangverenigingen willen we zwaarder mee laten wegen bij politieke keuzes. Burgerinitiatief moet gestimuleerd worden door bijvoorbeeld mensen zelf de kans te geven om hun eigen wijk of woonkern op te schonen en te verfraaien.

- Als het niet mogelijk is een voorziening in kleine kernen te behouden moeten we nadenken over creatieve oplossingen om te voorkomen dat met name senioren de dupe worden van het verdwijnen van voorzieningen.
- Invoeren van registratie van 'buurten' koppelen aan toekenning van subsidie.
- Noaberschap waarderen.

Zorg is betrokkenheid met elkaar

Als we het hebben over onderling betrokken zijn met elkaar, dan bedoelen we daar ook echt iedereen mee. In onze gemeente moeten ook mensen die te maken hebben met ziekte of met een beperking - hetzij verstandelijk, hetzij lichamelijk - zich volop thuis en geaccepteerd voelen. We maken ons zorgen over het feit dat in alle aandacht voor marktwerking en schaalvergroting de zorgvrager vaak naar de achtergrond dreigt te verdwijnen.

We willen inzetten op een ruim aanbod van plaatsen voor begeleid wonen. Ook vinden we het belangrijk dat in de gemeente Wierden vrijwilligerswerk in de zorg gestimuleerd wordt en dat noaberschap een vanzelfsprekendheid blijft. Zorg is niet een zaak van cijfers, maar een zaak van hart en ziel.

- Niet bezuinigen op WMO en zorgkwaliteit.
- Verenigingen en kerken betrekken bij uitvoering van WMO.

Seniorenbeleid

We willen dat Wierden en Enter dorpen zijn die ook voor senioren en alleenstaanden een thuis vormen. De eerder genoemde Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft als doel mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten meedoen in hun eigen leefomgeving. Die doelstelling vormt ook het uitgangspunt van onze visie op seniorenbeleid. De ChristenUnie wil mantelzorgers actief ondersteunen met informatie en respijtzorg. Dat laatste betekent dat de zorg tijdelijk even door een ander (vrijwilliger of professional) wordt overgenomen om de mantelzorger te ontlasten. Verder moeten we alert blijven op het voorkomen van vereenzaming.

De ChristenUnie wil senioren actief blijven betrekken bij het beleid door steeds met hen in gesprek te blijven. Bestaande seniorenorganisaties vormen een waardevolle gesprekspartner voor de gemeente als het gaat om seniorenbeleid. Ook moet de gemeente voldoende investeren in een goede leefomgeving voor senioren. Verder willen we zorgen voor een passende woonomgeving door het invoeren van 'snelprocedures' voor woningaanpassing.

- Invoering van 'snelprocedures' voor woonwensen senioren en hulpbehoevenden.
- Beleid ontwikkelen om (mantel)zorgwoningen mogelijk maken.

Onderwijs

Voor wat betreft de vorming van jongeren hecht de ChristenUnie veel waarde aan kwalitatief hoogstand basisonderwijs. Scholen met een christelijke identiteit passen uitstekend bij onze gemeente. Een middelbare school is een aanwinst voor Wierden. De ChristenUnie wil met spoed een definitieve locatie voor De Passie realiseren in de nabijheid van het station. Daarnaast willen we zorg dragen voor een christelijke identiteit van buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen. Dit is een fundament voor het bestaansrecht van christelijke basisscholen in de toekomst.

- Inburgeringcursus voor buitenlandse werknemers.
- Spoedige realisatie van definitieve locatie voor De Passie in de nabijheid van het station.
- Christelijke identiteit buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen.

Wierden Millenniumgemeente

De gemeente Wierden kan door lokale initiatieven te ondersteunen een rol spelen in het de realisatie van de millenniumdoelen. Gebruik makend van nationale subsidie kan de gemeente een financieel doorgeefluik zijn van gereserveerd geld om de millenniumdoelen te helpen realiseren. Het inkopen van fair-trade producten moet wat ons betreft maximaal gestimuleerd worden. Door Wierden uit te roepen tot millenniumgemeente geven we te kennen dat we iets willen doen aan de schrijnende leefomstandigheden van onze verre naasten.

- Wierden Millenniumgemeente maken.

Sport

Voor een goede gezondheid en sociale contacten is sport onontbeerlijk. De gemeente faciliteert in goede sportvoorzieningen. De ChristenUnie wil samenwerking tussen sportverenigingen stimuleren. De verdeling van subsidies moet transparant en inzichtelijk worden. Een sportcommissie moet de belangen gaan behartigen van de verenigingen.

2. Duurzame leefomgeving

De mens is door God aangesteld als rentmeester. Een goede rentmeester is beheerder van Gods schepping, niet de gebruiker ervan. Daarom wil de ChristenUnie op een verantwoordelijke en duurzame manier omgaan met de schepping. Bij het voorzien in de behoeften van de huidige generatie mogen we de mogelijkheden daartoe voor de komende generaties niet in gevaar brengen. Vanuit deze visie kijkt de ChristenUnie Wierden-Enter naar ruimtelijke ordening, natuur & milieu en recreatie.

Ruimtelijke ontwikkeling

Wierden is een plattelandsgemeente. Daarom is er relatief veel ruimte en heeft het landschap op veel plaatsen een open karakter. Tegelijkertijd komen diverse ontwikkelingen op ons af. Er worden nieuwe huizen gebouwd, bedrijven willen zich vestigen en gebieden moeten door wegen ontsloten worden. Bij dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen moet er een goed evenwicht zijn tussen kwantiteit en kwaliteit en moet de daadwerkelijke behoefte leidend zijn.

Ontwikkelingen moeten, met name rond de kernen, plaats kunnen vinden. Maar dat mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van het gebied. Wanneer er gebouwd wordt, moet er geïnvesteerd worden in de buitenruimte. Het open, karakteristieke landschap van het buitengebied mag niet opgeofferd worden.

Door actuele bestemmingsplannen en een actieve houding bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen, kan de gemeente Wierden duidelijke randvoorwaarden stellen aan de inrichting van de ruimte. Bestemmingsplannen moeten breed gedragen worden door de burgers van Wierden.

Daarom is een zorgvuldige inspraak- en participatieprocedure gedurende het gehele beleidsvormingsproces van belang. Bij nieuw op te starten projecten moet planschade van tevoren in de plan- en besluitvorming meegenomen worden.

Het voeren van een actief grondbeleid kan veel voordelen hebben voor de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen. Een van die voordelen is dat de gemeente de ontwikkelingen meer kan sturen. Actief grondbeleid betekent dat de gemeente zelf grond in eigendom heeft, die grond zelf bouw- en woonrijp maakt en ook zelf uitgeeft aan bijvoorbeeld een aannemingsbedrijf.

Deskundige ambtenaren en openheid naar de burger over het proces zijn hierbij primaire voorwaarden. De gemeente Wierden moet ervoor zorgen dat er voldoende en kwalitatief goede openbare ruimte is en blijft.

- Plattelandskarakter impliceert laagbouw. Maximaal 5 bouwlagen in de kern van Wierden, 3 daarbuiten.
- Hotel 'Van der Valk' in landelijke stijl laten uitvoeren.
- Zenderink niet bebouwen.
- Inbreiding stimuleren, o.a. door verkleuring van oude bedrijfsterreinen naar woonwijken.
- Vasthouden aan maximaal 2 LOG¹-bedrijven zoals de raad heeft besloten.

Natuur en milieu: duurzaamheid gaat boven groei

De ChristenUnie wil duurzaam omgaan met natuur en milieu. En dan geen duurzaamheid in woorden, maar in daden. De gemeente Wierden moet enerzijds in het natuur- en milieubeleid inzetten op het duurzaam omgaan met de schepping. Anderzijds moet de gemeente aan haar burgers het goede voorbeeld geven, door zelf duurzaam en milieubewust te zijn.

Op de diverse beleidsterreinen liggen diverse kansen voor duurzaam beleid. Een goed voorbeeld hiervan is het aanleggen van energiezuinige verlichting, wanneer de openbare verlichting vervangen moeten worden. Ook is er veel winst te halen met hergebruik van goederen en het terugdringen van open winkeldeuren. De gemeente moet alert zijn op dergelijke kansen en deze niet laten liggen.

De veranderingen in het klimaat hebben directe effecten op onze leefomgeving. Het is van belang om vooruit te kijken en nu al rekening te houden met toekomstige veranderingen. De gemeente moet het goede voorbeeld geven aan haar burgers, maar is niet alleen verantwoordelijk voor een duurzaam natuur- en milieubeleid.

Burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven hebben hierin ook een verantwoordelijkheid. De gemeente moet hen enerzijds op deze verantwoordelijkheid aanspreken. Anderzijds moet de gemeente goede initiatieven stimuleren.

- Voorkomen van grondstoffenverspilling en hergebruik van goederen bevorderen.
- Energiebesparing bij gemeentelijke instellingen en openbare verlichting, mits de sociale veiligheid niet vermindert.
- Stimuleren van toepassingen van duurzame energiesoorten, voor zowel gemeentelijke accommodaties als in nieuwe woonwijken.

---

¹ LOG = Landbouw Ontwikkelings Gebied.

Natura 2000

Wij zijn voor Natura 2000 status van het Wierdense Veld mits het beheerplan voldoende ruimte laat voor andere functies, zoals duurzame landbouw en recreatie. Daarbij moeten gedupeerde (agrarische) ondernemers schadeloos gesteld worden, bijvoorbeeld door subsidie of bedrijfsverplaatsing. Ook reeds verstrekte (milieu-) vergunningen aan agrarische bedrijven mogen niet ingetrokken worden als direct gevolg van invoering van de beheerplannen.

Cultuur

Ons culturele erfgoed moeten we koesteren vanwege de educatieve, historische en toeristische waarde. Het kenmerkende landschap met essen, coulissen, bos en solitaire monumentale bomen, alsmede de traditionele bebouwing willen we behouden. Voorbeelden hiervan zijn het landschap van de Grimberg, de Regge, de es Zenderink, delen van Hoge Hexel, schaapskooien en oude boerderijen. Nieuwe ontwikkelingen, zoals woningbouw en agrarische bedrijven moeten worden ingepast in de omgeving.

Typisch Twentse culturele gebruiken en activiteiten zijn het waard om in stand te houden. Slachtvisite, paardenmarkt, ganzenmarkt en Sint Maartenmarkt mogen niet verdwijnen. Ook Koninginnedag, dodenherdenking en bevrijdingsdag zijn belangrijke momenten die we in ere moeten houden.

Recreatie

Naast wonen en werken is recreëren een belangrijk onderdeel in het leven. Zowel voor eigen bevolking als voor toeristen moet onze omgeving een aantrekkelijke plaats zijn om te ontspannen. Fietspaden moeten goed worden onderhouden, fiets- en wandelroutes moeten goed zijn aangegeven en de VVV moet voldoende middelen krijgen om te voorzien in de informatie die toeristen nodig hebben.

Rond de Regge liggen kansen voor nieuwe fiets- en wandelpaden. Musea spelen een belangrijke rol in de educatie. Nieuwe initiatieven zoals bij zorgboerderij De Piet juichen we toe.

- Netwerk van rustpunten met oplaadmogelijkheid voor E-bikes.
- Samenwerking aangaan met omliggende plattelandsgemeente inzake toerisme en recreatie.
- Ontwikkeling netwerk voor ruiter- en menroutes met omliggende gemeente en NP Sallandse Heuvelrug.
- Verder bevaarbaar maken van De Regge tot aan De Lee onder de vlag van “Masterplan voor de Zomp”. Het uiteindelijke doel is dat de Zomp bij de Waarf kan komen. Onderdeel hiervan zijn de bruggen, die bij vervanging verhoogd moeten worden, maar bijvoorbeeld hierin past ook een toeristische investering in een wandelroute met veerpont over de Regge.

3. Wonen en werken in de gemeente

De ChristenUnie laat zich in economische keuzen leiden door het principe “genoeg is genoeg”. Bouwen voor leegstand, en groei om de groei zijn geen leidend motief. We willen in de eerste plaats zorgen voor passend wonen en werken voor de eigen bevolking. We streven woon-werkverkeer met de fiets na en optimale veiligheid voor de zwakkere verkeersdeelnemers.

Wonen

Wierden is een typische forensengemeente. Het woningaanbod moet worden afgestemd op de woningvraag. Nieuwbouw is goed, maar door het afstemmen van vraag en aanbod moet leegstand voorkomen worden. We moeten nu al rekening houden met de toekomstige bevolkingskrimp. Zo wordt voorkomen dat het ene soort woningen leegstaat, terwijl aan een ander soort woningen groot tekort is. In de gemeente Wierden, zeker in de kleine kernen, verdient met name het tekort aan starters- en seniorenwoningen de aandacht. Bovendien moet woningaanpassing ten bate van mantelzorg niet worden belemmerd door lange procedures en strenge regelgeving.

Bij nieuwbouw moeten thema's als veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en milieuvriendelijkheid nadrukkelijk meegenomen worden in het overleg tussen overheden en private partijen. Bevordering van levensloopbestendige bouw en gebruik van duurzame materialen moet een uitgangspunt worden in plaats van een sluitpost.

In elke kern moet een ontmoetingsruimte zijn met belangrijke voorzieningen zoals dagopvang, buitenschoolse opvang en kinderopvang. Deze locaties vormen de spil in het sociale leven van een wijk of kern.

In de gemeente Wierden is de zondagsrust een groot goed. Behoud van de zondagsrust is een uitgangspunt voor alle ontwikkelingen in zowel economisch als cultureel opzicht.

- Realisatie van een multifunctionele ruimte in Ypelo.
- Geen koopzondagen.

Werken

In onze regio heeft elke gemeente zijn eigen economische functie. Agrarische bedrijven vormen een hoofdaandeel. De ChristenUnie wil de agrarische sector ruimte bieden voor ontwikkeling en nevenactiviteiten. Hierbij moet steeds gekeken worden naar inpasbaarheid in het landschap. Landschapsbeheer vinden we een niet te onderschatten deel van de agrarische bedrijfsvoering.

De gemeente kent een uitgebreide middenstand, een aanzienlijk aantal recreatieve bedrijven en een aantal bedrijventerreinen. Ontwikkelingen op deze bedrijventerreinen zijn mogelijk, maar wel onder voorwaarden. Door het stellen van randvoorwaarden kan de gemeente sturen op het soort bedrijven dat zich vestigt. Zo moet de vestiging van grootschalige- en zware industrie voorkomen worden. Verouderde gebieden moeten we opnieuw bestemmen en inrichten. Verkeersintensieve bedrijven willen we weren uit de Wierdense kern en zo mogelijk verplaatsen naar andere terreinen.

Het voorzieningenniveau moet minimaal gehandhaafd en bij voorkeur uitgebreid worden. De gemeente heeft een rol wat betreft het creëren van een goed ondernemersklimaat. Dit kan de gemeente doen door het scheppen van duidelijke randvoorwaarden (met name rond wetgeving en procedures) en goede dienstverlening richting bedrijven.

Ook kan de gemeente Wierden kijken naar mogelijkheden om de kenniseconomie van de gemeente te versterken. Hierbij gaat het om zowel het aantrekken van kennisintensieve bedrijven als van onderwijsinstellingen. Randvoorwaarde is wel de verbetering van de digitale infrastructuur in de vorm van glasvezelnetwerken.

- Glasvezelverbinding op alle industrieterreinen en vervolgens voor iedereen (thuiswerken).

Verkeersbeleid

Wanneer we over mobiliteit spreken, zijn voor de ChristenUnie drie criteria van belang: veiligheid, milieu en leefbaarheid. De veiligheid van de verkeersgebruikers staat bovenaan. De veiligheid van fietsers is nog niet op alle plaatsen voldoende gewaarborgd. Daarnaast kunnen autoluwe centra en rondwegen rondom de kernen de veiligheid aanmerkelijk vergroten.

Wat betreft het milieu heeft de gemeente een belangrijke taak in het bevorderen van milieuvriendelijke vormen van vervoer. Mobiliteit en leefbaarheid zijn voor een belangrijk deel aan elkaar verbonden. Enerzijds is mobiliteit cruciaal voor het behoud van de leefbaarheid, denk aan het belang van goede vervoersmogelijkheden tussen kleine kernen en centrum. Anderzijds kunnen mobiliteitsmaatregelen ook de leefbaarheid bedreigen. Door goed na te denken over de gewenste maatregelen en de inpassing ervan, kan dit voorkomen worden. De ChristenUnie vindt het daarom goed dat de spoorlijn naar Zwolle wordt verdubbeld en de A35 wordt doorgetrokken.

In de gemeente moet ook voldoende ruimte zijn om de auto te parkeren. Met name in (nieuwe) woonwijken komt de parkeerruimte onder druk te staan. De gemeente moet meer bewust omgaan met het stellen en handhaven van de parkeernormen.

- Winkelgebieden in Enter en Wierden autoluw. In Wierden beginnen met centrum stukje bij stukje autovrij te maken.
- Aanleg noordelijke rondweg Wierden.
- Bebording van doorgaande fietsroutes.

4. Effectief en efficiënt bestuur

De ChristenUnie vindt dat de overheid dienstbaar moet zijn aan de samenleving. Dienstbaar aan de mensen die in onze gemeente wonen. Dat betekent dat de overheid dicht bij de burger moet staan. Door goede service te verlenen en helder en open met hen te communiceren. Daarom staan bij ons de burger centraal als we nadenken over de vraag hoe we die openheid en goede service moeten organiseren. Tegelijk is een dienstbare overheid geen soft gebeuren. Het is niet zo dat 'u vraagt, wij draaien'. Dienstbaarheid gaat ook over het algemeen belang en over publieke gerechtigheid. Alleen dan kunnen we werken aan een gemeente waarin iedere burger zich serieus genomen voelt en tot zijn of haar recht komt.

Een gemeente die dicht bij de burger staat

Vanuit de landelijke overheid worden steeds meer taken bij de gemeenten gelegd. Om die taken goed te kunnen uitvoeren moet de gemeente beschikken over een adequate bestuurskracht. Een kwalitatief goed ambtenarencorps en voldoende financiële middelen zijn erg belangrijk. De ChristenUnie vindt het een goede ontwikkeling dat steeds meer zaken op gemeentelijk niveau geregeld moeten worden, omdat het bestuur op die manier dicht bij de burger komt te liggen.

Om de bestuurskracht te versterken willen we de komende jaren bestuurlijke samenwerking aangaan met omliggende plattelandsgemeenten. Op die manier kunnen we de taken van de gemeente nog beter uitvoeren. Het is wel van belang dat er tijdens het proces van samenwerking goed wordt geluisterd naar de bevolking, want niemand is erbij gebaat dat de inwoners zich niet meer herkennen in het gemeentebestuur.

De ChristenUnie neemt de verantwoordelijkheid en gevoelens van de inwoners van onze gemeente serieus. Wij staan voor een sobere overheid die ruimte geeft aan particulier initiatief. Inwoners moeten in een vroeg stadium worden betrokken bij zaken die hen aangaan. Hierbij is het belangrijk dat lokale initiatieven gestimuleerd en versterkt worden. Tegelijk moeten we in het oog blijven houden dat het gemeentebestuur het algemeen belang moet dienen en dus eindverantwoordelijke is. De ChristenUnie hecht veel waarde aan de eigen identiteit van de lokale gemeenschappen in de verschillende kernen.

Transparant en open bestuur

De rol van de burgemeester als een zelfstandig bestuursorgaan is in de afgelopen tijd veranderd. Diens bevoegdheden zijn groot en door de tijd heen verruimd. De burgemeester is bijvoorbeeld lid van het Regionaal College, de lokale driehoek (politie en justitie) en de Veiligheidsregio.

Bij zoveel verantwoordelijkheid is het belangrijk dat de burgemeester ook steeds verantwoording aflegt aan de gemeenteraad. Ook moet er een duidelijke samenwerking zijn tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Ook wethouders moeten zich steeds voor hun handelen verantwoorden. Zij moeten de gemeenteraad en de inwoners van de gemeente actief bij het besluitvormingsproces betrekken. Samenwerken vraagt helder inzicht in de eigen rol die raad en college spelen en de bereidheid om de ander ruimte te geven.

Samenwerking

De Christenunie wil de bestuurlijke samenwerking tussen Wierden en de omliggende gemeenten in de aankomende raadsperiode uitbreiden en versterken. Deze samenwerking is nodig om bovenplaatselijke onderwerpen beter af te stemmen en schaarse middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Het gaat met name om de samenwerking op het gebied van recreatie & toerisme, landelijk gebied, milieu & afvalstoffen, veiligheid en matiging van alcoholgebruik. Om concreet sturing te geven aan deze samenwerking zou er jaarlijks minimaal één keer gezamenlijk vergaderd moeten worden. Op deze manier wil de ChristenUnie laten zien dat vanuit de kracht van landelijke gemeenten het mogelijk is ook bovenplaatselijk herkenbaar en daadkrachtig te besturen, zonder de eigen identiteit te verliezen.

- Samenwerking met buurgemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Hof van Twente.
- De ChristenUnie streeft zolang mogelijk zelfstandigheid eigen gemeente na, maar ziet Rijssen-Holten en Hellendoorn als logische fusiepartners, als het daartoe ooit gedwongen wordt.

Veiligheid en openbare orde

De overheid is er om de samenleving in goede banen te leiden. Zij heeft daarom de opdracht om te zorgen voor een veilige leefomgeving voor haar burgers. Onze plattelandsgemeente ligt in de Regio Twente. In de Veiligheidsregio is het gevaar groot dat de prioriteiten worden gelegd vanuit de problemen in de steden. De gemeente moet de mogelijkheden benutten om invloed uit te oefenen op het veiligheidsbeleid in de regio. Verder moet de wijkagent zichtbaar blijven voor de bewoners van de wijken en kernen.

Stabiel begrotingsbeleid in crisistijd

Een dienstbare overheid zorgt voor een duidelijk en stabiel begrotingsbeleid en gaat zorgvuldig om met de door de burgers opgebrachte middelen. Als gevolg van de economische crisis waarin we momenteel verkeren zal de gemeente de komende jaren minder inkomsten ontvangen uit het gemeentefonds, minder winst of zelfs verlies genereren uit haar Grondbedrijf en meer kwijt zijn aan bijstandsuitkeringen. Daarom zal de komende jaren terughoudend met de uitgaven moeten worden omgegaan. Sluitende begrotingen met een ruim voldoende weerstandvermogen zijn de norm. Hiervan wordt in principe niet afgeweken.

- Niet bezuinigen op WMO en zorgkwaliteit.
- Bij noodzakelijke bezuinigingen kwetsbare groepen ontzien.
- Herbezinning over besteding gemeenschapsgeld.
- Welke taken kunnen minder, of zelfs worden beëindigd (onderzoek kerntaken)?
- Staan de eigen bijdragen voor sport nog in verhouding tot wat de gemeenschap er jaarlijks in steekt?
- Herijking subsidiebeleid.

Onze speerpunten op een rij

Ons verkiezingsprogramma staat vol met plannen en ideeën. In de komende periode willen we op een aantal zaken de nadruk leggen. Vanuit het verkiezingsprogramma hebben we vier speerpunten geformuleerd met daarbij een aantal actiepunten die voor ons de komende periode prioriteit hebben. In dit slothoofdstuk noemen we deze vier speerpunten en de concrete plannen die we daaraan verbonden hebben.

Zorg van jong tot en met oud

We willen jongeren en senioren in onze gemeente volop kansen bieden. Ze moeten in de gemeente Wierden-Enter de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Ook moet de sociale cohesie onder de bevolking versterkt worden. Dat betekent concreet het volgende:

- Realisatie van een Centrum voor jeugd- en gezin.
- Laagdrempelige gezinscoaching, opvoedondersteuning en -advies.
- Verhogen leeftijdsgrens voor alcohol van 16 naar 18 jaar en “Vroeg op stap”.
- Alcoholmatiging bij verenigingen, allereerst in sportkantine vanwege de voorbeeldfunctie.
- Als het niet mogelijk is een voorziening in kleine kernen te behouden moeten we nadenken over creatieve oplossingen om te voorkomen dat met name senioren de dupe worden van het verdwijnen van voorzieningen.
- Invoeren van registratie van ‘buurten’ koppelen aan toekenning van subsidie.
- Noaberschap waarderen.
- Niet bezuinigen op WMO en zorgkwaliteit.
- Verenigingen en kerken betrekken bij uitvoering van WMO.
- Invoering van ‘snelprocedures’ voor woonwensen senioren en hulpbehoevenden.
- Beleid ontwikkelen om (mantel)zorgwoningen mogelijk maken.
- Inburgeringscursus voor buitenlandse werknemers.
- Spoedige realisatie van definitieve locatie voor De Passie in de nabijheid van het station.
- Christelijke identiteit buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen.
- Wierden Millenniumgemeente maken.

Duurzame leefomgeving

We willen het behoud van de identiteit van de plattelandskernen voorop stellen. Wierden, Enter, Hoge Hexel en de buurtschappen zijn het waard om beschermd te worden tegen verstedelijking. Tegelijkertijd moeten mensen zo dicht mogelijk bij hun werkplek kunnen wonen. Daarom hebben wij een aantal plannen:

- Plattelandskarakter impliceert laagbouw. Maximaal 5 bouwlagen in de kern van Wierden, 3 daarbuiten.
- Hotel 'Van der Valk' in landelijke stijl laten uitvoeren.
- Zenderink niet bebouwen.
- Inbreiding stimuleren, o.a. door verkleuring van oude bedrijfsterreinen naar woonwijken.
- Vasthouden aan maximaal 2 LOG-bedrijven zoals de raad heeft besloten.
- Voorkomen van grondstoffenverspilling en hergebruik van goederen bevorderen.
- Energiebesparing bij gemeentelijke instellingen en openbare verlichting, mits de sociale veiligheid niet vermindert.
- Stimuleren van toepassingen van duurzame energiesoorten, voor zowel gemeentelijke accommodaties als in nieuwe woonwijken.
- Netwerk van rustpunten met oplaadmogelijkheid voor E-bikes.
- Samenwerking aangaan met omliggende plattelandsgemeente inzake toerisme en recreatie.
- Ontwikkeling netwerk voor ruiter- en menroutes met omliggende gemeente en NP Sallandse Heuvelrug.
- Verder bevaarbaar maken van De Regge tot aan De Lee onder de vlag van "Masterplan voor de Zomp". Het uiteindelijke doel is dat de Zomp bij de Waarf kan komen. Onderdeel hiervan zijn de bruggen, die bij vervanging verhoogd moeten worden, maar bijvoorbeeld hierin past ook een toeristische investering in een wandelroute met veerpont over de Regge.

Wonen en werken in de gemeente

De ChristenUnie laat zich in economische keuzen leiden door het principe "genoeg is genoeg". Bouwen voor leegstand, en groei om de groei zijn geen leidend motief. We willen in de eerste plaats zorgen voor passend wonen en werken voor de eigen bevolking. We streven woon-werkverkeer met de fiets na en optimale veiligheid voor de zwakkere verkeersdeelnemers.

- Realisatie van een multifunctionele ruimte in Ypelo.
- Geen koopzondagen.
- Glasvezelverbinding op alle industrieterreinen en vervolgens voor iedereen (thuiswerken).
- Winkelgebieden in Enter en Wierden autoluw. In Wierden beginnen met centrum stukje bij stukje autovrij te maken.
- Aanleg noordelijke rondweg Wierden.
- Bebording van doorgaande fietsroutes.

Effectief en efficiënt bestuur

De beschikbare middelen en menskracht moeten maximaal ten dienste van de burgers ingezet worden. Daarbij zullen elke keer weer prioriteiten gesteld moeten worden. We denken dat ook in tijden van economische achteruitgang er voldoende mogelijkheden blijven om de noodzakelijke voorzieningen te garanderen. Om dat handen en voeten te geven denken wij aan:

- Samenwerking met buurgemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Hof van Twente.
- De ChristenUnie streeft zolang mogelijk zelfstandigheid eigen gemeente na, maar ziet Rijssen-Holten en Hellendoorn als logische fusiepartners, als het daartoe ooit gedwongen wordt.
- Niet bezuinigen op WMO en zorgkwaliteit.
- Bij noodzakelijke bezuinigingen kwetsbare groepen ontzien.
- Herbezinning over besteding gemeenschapsgeld.
- Welke taken kunnen minder, of zelfs worden beëindigd? (onderzoek kerntaken).
- Staan de eigen bijdragen voor sport nog in verhouding tot wat de gemeenschap er jaarlijks in steekt?
- Herijking subsidiebeleid.

Als u meer wilt weten over onze partij en over de standpunten die wij uitdragen, kijk dan op <http://wierden.christenunie.nl> of <http://christenuniewierden.hyves.nl> . We hopen dat u zich aangesproken voelt door onze standpunten en ons wilt steunen door op 3 maart 2010 te stemmen op de ChristenUnie.

Wierden, januari 2010

Met dank aan: Wim Veneman, Cees Hoogendijk en Kees van Dorth

ChristenUnie Middelharnis voor de beschikbaarstelling van het concept

Fotografie: Cees Hoogendijk, Arie Maat en Richard Bremmer

Stabiel, betrokken, ChristenUnie

1. Riet Eshuis - Egberts (Hoge Hexel)
2. Wim Goosen (Wierden)
3. Ria Brinkman - Jansen (Enter)
4. Richard Bremmer (Wierden)
5. Kees van der Valk (Ypelo)
6. Dinand Nijzink (Hoge Hexel)
7. Ryan Nijzink (Wierden)
8. Klaas de Vries (Enter)
9. Gert Jan Borghuis (Wierden)
10. Wim Veneman (Wierden)
11. Ruud Brinkman (Enter)
12. Rianne van Grootheest - de Snoo (Wierden)
13. Alex Postma (Wierden)
14. Henk Velten (Enter)
15. Bert de Wilde (Enter)
16. Gerrit Kiekebeld (Wierden)
17. Annie Hoekstra - ter Steege (Notter)
18. Josien Wessels - van Zwol (Wierden)
19. Wim Getkate (Enter)
20. Jan Venebrugge (Hoge Hexel)
21. Cees Hoogendijk (Wierden)
22. Henk Remmink (Wierden)
23. Lammert Wessels (Wierden)
24. Arie Maat (Enter)
25. Marja Westerman - Boerman (Wierden)
26. Ria de Vries - Smelt (Wierden)
27. Jan Beuving (Enter)
28. Henk Wolterink (Hoge Hexel)
29. Henk Dekker (Wierden)
30. Hans Nijmeijer (Enter)

